

Ομιλία Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου
κ. Γιώργου Χατζημάρκου
στην ειδική εκδήλωση της Βουλής των Ελλήνων
για την επέτειο της Ενσωμάτωσης της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα, στην μνήμη του
Ιωάννη Ζίγδη

Θέμα : Η πορεία και οι αναπτυξιακές προοπτικές στις Περιφέρειες. Το παράδειγμα της
Δωδεκανήσου.

*Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,
κυρίες και κύριοι,*

*Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για το θεσμό της Περιφέρειας και για μένα προσωπικά, η
παρουσία μου ενώπιών σας στο Κοινοβούλιο, το χώρο έκφρασης της λαϊκής
κυριαρχίας.*

*Είναι όμως και μεγάλη χαρά για όλους μας η διοργάνωση αυτής της συνάντησης, σε
μία σημαντική στιγμή. Την επέτειο των 70 ετών από την ενσωμάτωση των
Δωδεκανήσων στην Ελλάδα.*

*Μία επέτειο που δυστυχώς συμπίπτει με την όξυνση των Τουρκικών προκλήσεων και
το πρόσφατο περιστατικό στην περιοχή των Ιμίων.*

*Συμβάν που μπορεί να θύμισε σε κάποιους την τραγική νύκτα του 1996, όμως από
την άλλη πλευρά, για εμάς τους νησιώτες του Νοτίου Αιγαίου, αποτελεί τρόπο ζωής
καθώς έχουμε μάθει να ζούμε με την προκλητικότητα των γειτόνων στην
καθημερινότητα μας. Αποτελεί ταυτόχρονα μια διαρκή και επείγουσα υπόμνηση των
αξιών της σύνεσης, της ομοψυχίας, της ευθύνης, της προνοητικότητας, της
εγρήγορσης και της αποφασιστικότητας για την υπεράσπιση των εθνικών μας
ζητημάτων.*

*Και επιτρέψτε μου σε αυτό το σημείο να σημειώσω πως τόσο μέσα από τη μεγάλη
δοκιμασία της κρίσης των τελευταίων ετών και τις δυσμενέστερες συνθήκες που
αντιμετωπίζουμε, όσο και μέσα από την πρωτόγνωρη, για τα ευρωπαϊκά δεδομένα
τουλάχιστον, εμπειρία του προσφυγικού ζητήματος, ένα βαθύτατα ανθρωπιστικό
θέμα, που δοκίμασε και δοκιμάζει τις αντοχές των νησιών και των νησιωτών μας, έχει
ιδιαίτερη αξία να θυμόμαστε πως πετύχαμε όχι απλώς να μείνουμε όρθιοι αλλά να
εξελιχθούμε, να αναπτυχθούμε.*

*Και αυτό γιατί καταφέραμε να μετατρέψουμε τα χαρακτηριστικά και τις ικανότητες μας
σε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και ταυτόχρονα αυτά να τα αξιοποιήσουμε κάτω από
μία ενιαία στρατηγική με σχέδιο και πίστη στο τι μπορούμε να πετύχουμε. Και χωρίς
εκπτώσεις στις δημοκρατικές μας αξίες και τον ανθρωπισμό μας.*

*Μιλώντας για τις αναπτυξιακές προοπτικές των Περιφερειών, μέσα από το
παράδειγμα της Δωδεκανήσου, η αναφορά στον Δωδεκανήσιο πολιτικό Ιωάννη Ζίγδη,
στον οποίο είναι αφιερωμένη – δικαίως – η σημερινή εκδήλωση, είναι αυτονόητη και
επιβεβλημένη.*

*Σε μια περίοδο που η χώρα αναζητά τον δρόμο προς την ανάπτυξη, μετά από την
πολυετή οπισθοδρόμηση λόγω της οικονομικής κρίσης και των παρελκομένων της, σε*

μια περίοδο που η Δωδεκάνησος του πάλαι ποτέ οικονομικού θαύματος έχει απολέσει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που οδήγησαν στο θαύμα, ο Ιωάννης Ζίγδης, ο άνθρωπος που συνέδεσε το όνομά του με την εκβιομηχάνιση της χώρας, που συμμετείχε ενεργά στη μεγάλη προσπάθεια για την ενοποίηση της Ευρώπης, τους δύο βασικούς άξονες της δραστηριότητας του ως πολιτικού και οικονομολόγου, αποτελεί λαμπρό παράδειγμα πολιτικού που έχει συγκεκριμένο και καλά μελετημένο σχέδιο για να προχωρήσει η χώρα μπροστά.

Ο εμπνευστής και αρχιτέκτονας της εκβιομηχάνισης της Ελλάδας, είχε σχέδιο που το υπερασπίστηκε γενναία και δεν δίστασε ακόμη και να παραιτηθεί από την θέση του Διευθύνοντα Συμβούλου του Ανώτατου Συμβουλίου Ανασυγκροτήσεως, το 1948, διότι η Ειδική Οικονομική Αποστολή, που στάλθηκε στο Παρίσι, για να συμμετάσχει στη Συνδιάσκεψη για τον καταρτισμό του σχεδίου Μάρσαλ, αρνήθηκε να υποβάλει το Πρόγραμμα ανασυγκρότησης, που είχε ως βάση την εκβιομηχάνιση και τον εξηλεκτισμό της χώρας, και όχι την προαγωγή της σε "...λαχανόκηπο της Ευρώπης", όπως ήθελε η τότε ηγέτιδα τάξη αλλά και η ίδια η τότε Κυβέρνηση.

Η προσφορά του Ιωάννη Ζίγδη, δεν περιορίζεται στα Δωδεκάνησα. Η συμβολή του ήταν καταλυτική στην προσπάθεια της Ελλάδας να σταθεί στα πόδια της μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου. Από το 1944, οπότε κλήθηκε από τον καθηγητή Κυριάκο Βαρβαρέσσο, Υπουργό Συντονισμού της εξόριστης Κυβέρνησης, στο Λονδίνο, για να τον βοηθήσει στο έργο της προετοιμασίας της επίλυσης των οικονομικών προβλημάτων της Ελλάδας μετά τη λήξη του πολέμου και μέχρι τα τέλη του 1947 υπηρέτησε στο διεθνές προσωπικό της UNRRA, στην αρχή στο Λονδίνο και κατόπιν στην Αθήνα. Από την τελευταία αυτή θέση, ως πρόεδρος της μεγάλης Επιτροπής Τεχνικών και Οικονομολόγων, κατάρτισε το πρώτο μακροπρόθεσμο πρόγραμμα για τον εξηλεκτισμό και την εκβιομηχάνιση της Ελλάδας. Το πρόγραμμα αυτό ήταν η αφετηρία της ίδρυσης της Δ.Ε.Η. και της συστηματικής στροφής προς την εκβιομηχάνιση της χώρας.

Στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής αυτής, εκδόθηκε μια σειρά έργων με πρώτο «Ο Ορυκτός Πλούτος της Ελλάδος» που ανέτρεψε τη θεωρία ότι η Ελλάδα δεν διαθέτει αρκετούς πόρους για ανάπτυξη.

Κατά την πρώτη του θητεία ως Υπουργός Βιομηχανίας (1951-1952), ψηφίστηκε ο πρώτος στην Ελλάδα περιβαλλοντικός νόμος "Περί επαρχιακής βιομηχανίας" και κατά τη δεύτερη (1963-65) πολλοί άλλοι, μεταξύ των οποίων οι περί "βιομηχανικής έρευνας", "τυποποιήσεως", "βιομηχανικών περιοχών" και "έρευνας του ορυκτού πλούτου", που ήταν βασικής σημασίας για την εκβιομηχάνιση. Στον ίδιο, επίσης, οφείλεται η ίδρυση της "Ελληνικής Τράπεζας Βιομηχανικής Αναπτύξεως" (Ε.Τ.Β.Α.) και των Ινστιτούτων "Τυποποιήσεως", "Βιομηχανικής Έρευνας", "Ωκεανογραφίας" και "Αλιευτικών Ερευνών". Η Δ.Ε.Η. συγκροτήθηκε σε πραγματικό Δημόσιο Οργανισμό κατά την δεύτερη Υπουργία του, ενώ η ίδρυσή της οφειλόταν στην επίμονη προβολή της θέσεως, των πλούσιων κοιτασμάτων λιγνίτη της χώρας, με βασική πηγή τα λιγνιτωρυχεία της Πτολεμαΐδας.

Η συμβολή του στο να βρει η μεταπολεμική Ελλάδα το δρόμο προς την ανάπτυξη, δεν υπολείπεται της ανεκτίμητης συμβολής του στο οικονομικό θαύμα της Δωδεκανήσου

που συντελέστηκε μετά την απελευθέρωση της.

Εμπνευστής μιας καλά μελετημένης πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, με βάση το τοπικό δασμολόγιο, ως και το φορολογικό και πιστωτικό σύστημα, έθεσε τα θεμέλια της προαγωγής της Δωδεκανήσου σε πρώτο τουριστικό κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου.

Πριν επιβληθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας, σε εφαρμογή της Έκτης Κατευθυντήριας Οδηγίας της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης και της τότε ΕΟΚ, ως και των λοιπών όρων Ένταξης της Ελλάδας, πρωτοστάτησε ξανά, για να καθιερωθούν από 1.1.1987 στη Δωδεκάνησο μειωμένοι συντελεστές του παραπάνω φόρου, ο οποίος αντικατέστησε όλους, σχεδόν, τους προϋπάρχοντες.

Συνέστησε τον "Όργανισμό Διαχείρισεως της Ακινήτου Περιουσίας του Δημοσίου στη Δωδεκάνησο", (Ο.Δ.Α.Π.Δ.Δ.), Ν.2100/52 στον οποίο μεταβιβάστηκε η κυριότητα όλης της ακίνητης περιουσίας, η οποία με την Συνθήκη της Ειρήνης περιήλθε από την Ιταλική κυβέρνηση στην Ελληνική, για την αυτόνομη πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των νησιών. Περιουσία που το Ελληνικό Δημόσιο ροκάνιζε αργά αλλά σταθερά μέχρι και το 2011, οπότε η τότε Κυβέρνηση προχώρησε στην δόλια υφαρπαγή της.

Για την δημόσια περιουσία της Δωδεκανήσου, κυρίες και κύριοι, μίλησα και πριν από ένα ακριβώς χρόνο από το ίδιο βήμα και αναφερόμενος στο Ελληνικό Δημόσιο χρησιμοποίησα για αυτό τον χαρακτηρισμό ότι είναι ο "φερόμενος ως ιδιοκτήτης" και αυτό προκάλεσε μεγάλη συζήτηση που ουδέποτε όμως ολοκληρώθηκε ή ακόμα περισσότερο, έκλεισε.

Το αντίθετο, η επιθετικότητα του Υπουργείου Οικονομικών αυξήθηκε ακόμα περισσότερο στο διάστημα αυτό και το μείζον αυτό πολιτικό, οικονομικό, ιστορικό και ηθικό ζήτημα μόνο με σεβασμό στην ιστορία και τον λαό της Δωδεκανήσου μπορεί να κλείσει.

Κυρίες και κύριοι,

Ιδιαίτερα σε ένα γεωγραφικό χώρο όπως αυτός του Αιγαίου, η γεωγραφική τοποθέτηση είναι ιδιαίτερη και ευαίσθητη, η έντονη νησιωτικότητα αλλά και η μεγάλη διασπορά των νησιών καθιστούν ακόμη πιο επιτακτική τη συλλογική προσπάθεια για την υπεράσπιση του κοινού καλού των νησιών μας και την προάσπιση της κοινωνικής ευημερίας όλων μας. Άλλωστε, η νησιωτικότητα είναι πάνω από όλα η ταυτότητά μας, είναι η πατρίδα μας. Η προστασία της δεν είναι μόνο συνταγματική υποχρέωση, είναι ο τρόπος να ισχυροποιούμαστε εθνικά και να αναπτυσσόμαστε οικονομικά.

Σε αυτήν την επιλογή, η καλλιέργεια και η μεθοδική ενασχόληση με τον τουρισμό αλλά και τον πρωτογενή τομέα ήταν και είναι η απάντηση στην πρόκληση για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

Ακόμη και σε σύγκριση με άλλες Περιφέρειες που επίσης είναι γνωστές για την

ανάπτυξη του τουριστικού τους προϊόντος, το Νότιο Αιγαίο παρουσιάζει πολύ μεγαλύτερη ανάπτυξη ακόμη και σε σχέση με την αμέσως επόμενη Περιφέρεια.

Ως εθνικός πρωταθλητής στον τουρισμό, η Περιφέρειά μας στηρίζει την κοινωνία των νησιών της αλλά και το ΑΕΠ όλης της χώρας στον μοναδικό κλάδο της οικονομίας της που στέκεται όρθιος μέσα στην παρατεταμένη κρίση που βιώνουμε.

Αν λοιπόν συμφωνούμε ότι η συμβολή του τουρισμού στην επίτευξη της πολυπόθητης κοινωνικής ευημερίας είναι κάτι παραπάνω από σημαντική για την Περιφέρειά μας, αλλά και για την ίδια την ελληνική οικονομία, οφείλουμε να περάσουμε στον σχεδιασμό και την λήψη των μέτρων αυτών που θα του επιτρέψουν να κατακτήσει κορυφές ακόμη υψηλότερες, κορυφές εφικτές και προσιτές αφού η δυναμική και η προοπτική των νησιών μας αξιοποιείται σε ποσοστό χαμηλό.

Μέτρα που έχουν κάνουν με την διοικητική και οικονομική θωράκιση των νησιών και ενίσχυση των υποδομών τους που με δυσκολία σηκώνουν το βάρος της σημερινής ροής επισκεπτών, πόσο μάλλον εμποδίζουν την αύξηση αυτής.

Σήμερα λοιπόν έχουμε να αναρωτηθούμε :

- Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες των νησιών μας στην κρουαζιέρα ;
- Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες των νησιών μας στο yacting ;
- Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες των νησιών μας στην αλιεία ;
- Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες των νησιών μας στην αφορά δεύτερης κατοικίας ;
- Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες των νησιών μας στις θεματικές ενότητες (π.χ. του πολιτισμού, του αθλητισμού) ;
- Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες των νησιών μας στην εκμετάλλευση των ενεργειακών τους πεδίων ;

Θα κριθούμε, από τους ιστορικούς του μέλλοντος, από τις επιδόσεις μας στον στίβο της αξιοποίησης των δυνατοτήτων μας. Και μέχρι σήμερα, ξέρουμε η κρίση αυτή δεν θα είναι καλή για εμάς.

Η πρόκληση είναι μπροστά μας. Μπορούμε να διατηρήσουμε τις όποιες ιδεολογικές, πολιτικές ή άλλες διαφορές μας, ταυτόχρονα όμως με την αξιοποίηση των ευκαιριών του λαού μας. Γαϊτί και ο τόπος μας και ο λαός μας έχουν ευκαιρίες. Κρυμμένες και σπουδαίες.

Με σεβασμό στο περιβάλλον, στην νομιμότητα, στην φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής, στην ιδιαίτερη παράδοση και φυσιογνωμία του κάθε νησιού και του κάθε χωριού, της κάθε γωνιάς του τόπου μας.

Αυτό άλλωστε είναι και η περιουσία μας, η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά μας, και δεν πρόκειται να επιτρέψουμε να απαξιωθεί.
Αλλά με αξιοποίηση των ευκαιριών μας.

Αυτός είναι ο προσανατολισμός μας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να το κάνουμε. Γιατί όλα αυτά, τα χρόνια της ιστορίας μας αποδεικνύουμε το υλικό από το οποίο είμαστε φτιαγμένοι οι νησιώτες.

Σας θέλουμε συμμάχους και συναγωνιστές σε αυτή την υπέροχη πρόκληση για πρόοδο και ευημερία, όχι μόνο για το καλό των κοινωνιών των νησιών μας αλλά και της χώρας ολόκληρης.

Της πατρίδας μας που το 1948, με την Ένωση της Δωδεκανήσου, ψήλωσε, και δυνάμωσε.

Αυτό είναι το καλύτερο, το πιο αυθεντικό, το πιο ανθεκτικό μήνυμα! Η αδιαπραγμάτευτη εσωτερική μας δύναμη και κατανόηση να ταυτίζουμε και να δαιωνίζουμε την ύπαρξη μας μέσα από την αδιάλειπτη σχέση ελληνισμού και Αιγαίου. Σας ευχαριστώ θερμά όλους!